

Rewolucja obyczajowa „dzieci-kwiatów” a konserwatyzm Amerykanów

Jaki teatr pana interesuje?

Brandon Bruce: W teatrze chciałbym robić rzeczy nowe czy mało znane. W Chicago po raz ostatni "Tango" wystawiał w 1973 roku Court Theater. Mnie jeszcze wtedy nie było na świecie. W związku z tym, że nigdy wcześniej nie widziałem tej sztuki w teatrze, czułem się tak, jakbym wystawiał na przykład po raz pierwszy "Śmierć komiwojażera". [...]

W spektaklu można zauważyć bardzo wyraźne odniesienia do współczesnej amerykańskiej rzeczywistości? [...]

- Od początku wiedziałem, że sztuka ma bardzo uniwersalne przesłanie. Ale wiedziałem również, że odbiorcami mego spektaklu będą głównie Amerykanie. Dlatego musiałem skupić się na tych aspektach, które są dla nas aktualne. A to wcale nie było takie trudne. Młoda generacja Amerykanów jest bardzo konserwatywna. Tego zjawiska nie dostrzega się w Chicago, Nowym Yorku czy San Francisco, ale tak to wygląda na amerykańskiej provincji, gdzie mieszka większość obywateli naszego kraju. Ja pochodzę z rolniczych terenów Ohio, więc wiem, o czym mówię. Artur jest przedstawicielem mojej generacji. I podobnie jak inni młodzi ludzie, buntuje się przeciwko swym poprzednikom. Pokolenie moich rodziców było bardzo liberalne, wydało przecież hippisów i ruchy wolnościowe lat 60. Następną generacja w swoim buncie przeciwko przeszłości, negowała awangardowe idee - no bo się już zestarzały - lecz sama nie potrafiła zaproponować nic nowego. Zamiast więc iść naprzód, cofnęła się wstecz. Im bardziej rząd próbował kontrolować młode pokolenie, tym bardziej stawało się bezwolne. Ktoś powiedział, że jeśli człowiekowi odbierze się wolność, staje się bardziej niemoralny. To jest właśnie przypadek Eddie'ego. Kompletnie niemoralny, niezdolny samodzielnie myśleć, potrafi tylko jeść, spać i uprawiać seks. Tak się stało, ponieważ, został pozbawiony zdolności samodzielnego myślenia. [...] Eddie nie jest przygłupem, on jest zwierzęciem. Przerysowując trochę tę postać, chciałem pokazać, jakie mogą być konsekwencje rządów ludzi, którzy dzisiaj są u władzy. Obawiam się, że do tego dojdzie, dlatego że w naszym społeczeństwie już teraz są duże pokłady gniewu i frustracji.

Artur Grabowski: Oczywiście, „Tango” jest tu przyjmowane jako sztuka zupełnie pozbawiona naleciałości tradycji, stereotypów, koniecznego odniesienia się do istniejących wzorców. [...] Poza tym, o czym już Brandon wspominał, on nie ma za sobą tradycji wystawień "Tanga". W Polsce reżyser, który chciałby wystawić tę sztukę, musiałby się odnieść do całej masy różnych interpretacji, oczekiwań, już istniejących kreacji reżyserskich, wreszcie musiałby się także odnieść do dzisiejszej pozycji Mrożka w Polsce, która jest inna niż w latach 60. czy 70. Oni byli wolni od tego całego bagażu naszych doświadczeń. Powstała sztuka amerykańska o rodzinie, o relacjach międzyludzkich, w której pojawiły się prawdziwe, żywe postaci. I to bardzo dobrze, bo dzięki temu dramat Mrożka i jego teatr, uznawany już trochę w Europie za passé, na nowo ożył.

Danuta Peszyńska, *Po premierze "Tanga" Sławomira Mrożka w Teatrze Chopina w Chicago*; wywiad z Brandonem Bruce'em - reżyserem i Arturem Grabowskim, dramaturgiem; w: www.infolinia.com [publikacja: 30.01.2006]

9. Wyjaśnij znaczenia podkreślonych słów i wyrażień.

10. Podaj synonimy następujących wyrazów:

sztuka

generacja

aktualne

bezwolne

konsekwencje

gniew

frustracja

11. Zinterpretuj tekst, odpowiadając na pytania:

Ile lat minęło od adaptacji scenicznej „Tanga” w Court Theater a przedstawieniem Brandona Bruce'a? Jak myślisz — dlaczego tak dużo?

Jacy widzowie mieli być odbiorcami sztuki w reżyserii Brandona Bruce'a (weź pod uwagę narodowość, miejsce zamieszkania, poglądy społeczne, szczególnie stosunek do tradycji)?

Co się zmieniło w mentalności potencjalnych widzów sztuki z lat 60. a obecną publicznością? Na jakie pokoleniowe różnice wskazuje Brandon Bruce?

Co dzieje się, według Bruce'a ze społeczeństwem pozbawionym wolności przez władze? Jakich obywateli kształtuje? Czym to grozi?

Dlaczego, według Artura Grabowskiego, łatwiej wystawić „Tango” poza granicami kraju niż w Polsce?

Jakie wątki „Tanga” są najbardziej uniwersalne, zrozumiałe, niezależnie od miejsca wystawienia sztuki?